

I

(Lēģislatīvi akti)

LĒMUMI

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS (ES) 2023/936

(2023. gada 10. maijs)

par Eiropas Prasmju gadu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 149. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc lēģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Kvalificētam darbaspēkam ir izšķirīga nozīme, lai nodrošinātu sociāli taisnīgu un godīgu zaļo un digitālo pārkārtošanos un stiprinātu ilgtspējīgu Savienības konkurētspēju un noturību pret nelabvēlīgiem ārējiem satricinājumiem, kā Covid-19 pandēmiju vai Krievijas agresijas kara pret Ukrainu sekām. Atbilstošākas un vajadzīgākas prasmes paver jaunas iespējas un dod cilvēkiem iespēju pilnvērtīgi piedalīties darba tirgū, sabiedrībā un demokrātiskajās norisēs, izmantot zaļās un digitālās pārkārtošanās dotās iespējas un gūt no tām labumu, kā arī izmantot savas tiesības.
- (2) Daudzviet Savienībā darba devēji ziņo par grūtībām atrast darba ņēmējus ar vajadzīgajām prasmēm. Eiropas Darba iestāde savā ziņojumā *Report on labour shortages and surpluses* un Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūra savā ziņojumā *Cybersecurity skills development in the EU* norādīja, ka 2021. gadā 28 profesijās tika konstatēts kvalificētu darba ņēmēju trūkums, tostarp veselības aprūpes, viesmīlības, būvniecības un pakalpojumu nozarēs, un konstatēja IT un drošības speciālistu, jo īpaši kiberdrošības ekspertu, un darba ņēmēju ar zinātnes, tehnoloģiju, inženierzinātņu un matemātikas zināšanu trūkumu. Kā lielākais sekmīgas zaļās un digitālās pārkārtošanās šķērslis priekšplānā aizvien vairāk izvirzās darba ņēmēju ar vajadzīgajām prasmēm trūkums. Dažos gadījumos darbaspēka trūkumu var izraisīt arī nepievilcīgas darbvietas un slikti darba apstākļi. Lai nodrošinātu pienācīgi funkcionējošu darba tirgu, ir svarīgi risināt minētos jautājumus ar kvalitatīva darba piedāvājumiem un darba ņēmēju noturēšanas politiku. Paredzams, ka nākamajā desmitgadē daudzās dalībvalstīs, dzimstības uzplaukuma paaudzei aizejot pensijā, paātrināsies demogrāfiskā novecošana un līdz ar to palielināsies nepieciešamība pilnībā izmantot visu darbaspējas vecumā esošo jebkādas izcelsmes pieaugušo iedzīvotāju potenciālu, pastāvīgi investējot viņu prasmēs, kā arī motivējot vairāk cilvēku, jo īpaši sievietes un jauniešus, it sevišķi tos, kuri nestrādā, nemācās un neapgūst arodu (NEET), un kas saskaras ar specifiskiem šķēršļiem, kas apgrūtina viņu dalību darba tirgū. Efektīvas un vispusīgas prasmju stratēģijas, plašāka izglītības un mācību iespēju pieejamība nelabvēlīgā situācijā esošām grupām un cīņa pret stereotipiem, jo

⁽¹⁾ OV C 100, 16.3.2023., 123. lpp.⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2023. gada 30. marta nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts) un Padomes 2023. gada 24. aprīļa lēmums.

īpaši dzimumu stereotipiem, palīdzētu palielināt nodarbinātību un mazināt prasmju iztrūkumu. Lai nodrošinātu sociāli taisnīgu un iekļaujošu pārkārtošanos, šādus pasākumus var papildināt ar risinājumiem personām, kuras nav spējīgas pārkvalificēties un pilnveidot prasmes.

- (3) Kvalificēta personāla un pieredzējušu vadītāju, kuriem ir būtiska nozīme Savienības ilgtspējīgā izaugsmē, pieejamība joprojām ir visnopietnākā problēma arī ceturtajai daļai no 25 miljoniem Savienības mazo un vidējo uzņēmumu (MVU), kuri ir Savienības ekonomikas un labklājības mugurkauls, veido 99 % no visiem uzņēmumiem un nodarbina 83 miljonus cilvēku. Komisijas 2020. gada 10. marta paziņojumā "MVU stratēģija ilgtspējīgai un digitālai Eiropai" ir atzīta MVU būtiskā nozīme Savienības konkurētspējai un labklājībai.
- (4) Pienācīgi kvalificēta darbaspēka trūkums un darbaspējas vecuma pieaugušo zemais līdzdalības līmenis mācību pasākumos samazina iespējas darba tirgū un rada sociālu un ekonomisku nevienlīdzību, kas ir būtiska problēma Savienībai. Pienācīgi kvalificēta darbaspēka trūkums un zemais līdzdalības līmenis mācību pasākumos norāda arī uz lielu neizmanto tu potenciālu pārkvalificēties un pilnveidot prasmes, lai palīdzētu mazināt augošo darbaspēka trūkumu tādās nozarēs kā ražošana un pakalpojumi un jo īpaši saimnieciskajās darbībās, kas saistīta ar viesmīlību un datoru un elektronisko iekārtu ražošanu, un aprūpes nozarē. Tomēr dalība pieaugušo izglītībā Savienībā pēdējos 10 gadus ir stagnējusi, un 21 dalībvalsts nav sasniegusi 2020. gadam noteikto Savienības līmeņa mērķrādītāju. Daudziem darbaspējas vecuma pieaugušajiem, piemēram, personām, kuras ir nodarbinātas nestandarta darba veidos, MVU darbiniekiem, bezdarbniekiem, neaktīvajām un mazkvalificētām personām, prasmju pilnveides iespējas ļoti bieži nav pieejamas. Pārkvalifikācijas un prasmju pilnveides iespēju palielināšana minētajām grupām un visiem darbaspējas vecuma pieaugušajiem palīdzētu sasniegt arī Savienības nodarbinātības mērķrādītāju 78 % pieaugušajiem vecumā no 20 līdz 64 gadiem, kuriem nodarbinātības līmenis 2021. gadā bija 73,1 %. Ir vajadzīgi turpmāki centieni efektīvi atbalstīt pieaugušos ar zemu prasmju līmeni un bezdarbniekus saskaņā ar Padomes 2016. gada 19. decembra ieteikumu "Prasmju pilnveides ceļi – jaunas iespējas pieaugušajiem" ⁽³⁾ un 2016. gada 15. februāra ieteikumu par ilgstošo bezdarbnieku integrāciju darba tirgū ⁽⁴⁾.
- (5) Eiropas sociālo tiesību pīlāra ("Pīlārs") 1. princips nosaka, ka ikvienam ir tiesības uz kvalitatīvu un iekļaujošu vispārējo un profesionālo izglītību un mūžizglītību, lai varētu saglabāt un iegūt prasmes, kas ļauj pilnā mērā piedalīties sabiedrības dzīvē un veiksmīgi mainīt savu situāciju darba tirgū. Pīlāra 4. princips attiecas uz aktīvu atbalstu nodarbinātībai, un tā mērķis ir atbalstīt ikvienas personas tiesības uz laikus sniegtu un individuāli pielāgotu palīdzību, tostarp tiesības saņemt atbalstu apmācībai un pārkvalifikācijai, lai uzlabotu personas nodarbinātības vai pašnodarbinātības izredzes. Pīlāra 5. princips, kas attiecas uz drošiem un pielāgojamiem darba apstākļiem, nosaka, ka neatkarīgi no nodarbinātības attiecību veida un ilguma darba ņēmējiem ir tiesības uz taisnīgu un vienādu attieksmi attiecībā uz darba apstākļiem, sociālās aizsardzības pieejamību un apmācību. Eiropas Savienības Pamattiesību hartas ("Harta") 14. panta 1. punktā ir noteikts, ka ikvienam ir tiesības uz izglītību, kā arī uz pieeju arodmācībām un tālākizglītībai.
- (6) Pīlāra 3. princips uzsver, ka ikvienam neatkarīgi no dzimuma, rases vai tautības, reliģijas vai ticības, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas ir tiesības uz vienādu attieksmi un iespējām, tostarp nodarbinātībā, izglītībā un apmācībā. Eiropas Prasmju gads būtu jāīsteno tā, lai tas būtu iekļaujošs un aktīvi veicinātu līdztiesību visiem. Eiropas sociālo tiesību pīlāra rīcības plānā, ko Komisija pieņēma 2021. gada 4. martā savā paziņojumā, ir norādīts, ka, palielinot patreiz nepietiekami pārstāvēto grupu līdzdalību, ir iespējams panākt iekļaujošāku nodarbinātības pieaugumu.

⁽³⁾ OV C 484, 24.12.2016., 1. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 67, 20.2.2016., 1. lpp.

- (7) Komisijas 2020. gada 1. jūlija paziņojums “Eiropas Prasmju programma ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai” (“Eiropas Prasmju programma”) aicina īstenot prasmju revolūciju, lai nodrošinātu ekonomikas atveseļošanu, stiprinātu Eiropas globālo konkurētspēju un sociālo taisnīgumu un pārvērstu zaļo un digitālo pārkārtošanos par iespējām visiem. Eiropas Prasmju programmas mērķis ir veicināt kolektīvu rīcību prasmju jomā, nodrošināt, ka mācību saturs ir saskaņots ar mainīgajām darba tirgus vajadzībām, un labāk saskaņot apmācības iespējas ar cilvēku vēlmēm, lai veicinātu šādu mācību iespēju izmantošanu darbības vecuma iedzīvotāju vidū. Eiropas Parlaments savā 2021. gada 11. februāra rezolūcijā ⁽⁹⁾ atzinīgi novērtēja Eiropas Prasmju programmas mērķus un darbības.
- (8) 2021. gada 25. jūnijā Eiropadome savos secinājumos atzinīgi novērtēja Eiropas sociālo tiesību pīlāra rīcības plānā izvirzītos Savienības pamatmērķus, kas atbilst Portu 2021. gada 8. maija deklarācijai, tādējādi atzinīgi novērtējot vērienīgo mērķi līdz 2030. gadam nodrošināt, ka nodarbinātības līmenis ir vismaz 78 % un vismaz 60 % pieaugušo katru gadu piedalās apmācībā.
- (9) 2022. gada 14. septembrī Komisijas priekšsēdētāja savā uzrunā par stāvokli Eiropas Savienībā paziņoja, ka Komisija ierosinās 2023. gadu pasludināt par Eiropas Prasmju gadu. Viņa norādīja uz darbaspēka trūkuma problēmu noteiktās nozarēs un uzsvēra, cik svarīgi ir ieguldījumi profesionālajā izglītībā un prasmju pilnveidē. Viņa arī uzsvēra, ka vienam no risinājumiem jābūt pareizo prasmju piesaistīšanai Savienībā, to atbalstot arī ar trešo valstu valstspiederīgo kvalifikāciju atzīšanas paātrināšanu un atvieglošanu. Ar Eiropas Prasmju gadu Komisija cenšas paātrināt un veicināt to daudzo darbību īstenošanu, ko tā jau ir sākusi, lai Savienībā stiprinātu pārkvalifikāciju un prasmju pilnveidi nolūkā novērst darbaspēka trūkumu darba tirgū. Eiropas Prasmju gada mērķis ir, izmantojot pārkvalifikāciju un prasmju pilnveidi, atbalstīt Savienības sociālās tirgus ekonomikas ilgtspējīgu izaugsmi, lai palielinātu tās konkurētspēju un veicinātu kvalitatīvu darbvietu radīšanu.
- (10) 2021. gada 15. septembrī Komisijas priekšsēdētāja savā uzrunā par stāvokli Eiropas Savienībā paziņoja par strukturēta dialoga sākšanu augstākajā līmenī, lai stiprinātu ar digitālajām prasmēm un izglītību saistītās apņemšanās. Dalībvalstis minētajam procesam iecēla valsts koordinatorus. Eiropas Prasmju gads balstīsies uz minēto strukturēta dialoga procesu, paplašinot tā tvērumu atbilstoši šā lēmuma mērķiem.
- (11) Eiropas Prasmju gads seko Eiropas Jaunatnes gadam 2022, kura mērķis bija spēcīnāt, godināt, atbalstīt un iesaistīt jauniešus, arī tos, kuriem ir mazāk iespēju, lai, domājot par pasauli pēc Covid-19 pandēmijas, jauniešus pozitīvi ietekmētu ilgtermiņā. Arī Eiropas Jaunatnes gadā 2022 tika uzsvērts, ka prasmes ir ļoti svarīgas, lai jaunieši varētu atrast kvalitatīvu darbu un lai viņiem būtu plašākas nodarbinātības iespējas.
- (12) Sekmējot pārkvalificēšanās un prasmju pilnveides garu visā Savienībā, Eiropas Prasmju gadam var būt plašāka pozitīva ietekme uz sabiedrību un demokrātiju, jo labāk kvalificēts darbaspēks nozīmē arī aktīvākus un iesaistītākus pilsoņus. Pārkvalificējoties un pilnveidojot prasmes, darba ņēmēji iegūst prasmes, kas vajadzīgas, lai tiktu pie kvalitatīvākām darba iespējām, palielinātu labbūtību darbā un gūtu panākumus personīgajā un profesionālajā attīstībā, un vienlaikus palielinot ekonomikas konkurētspēju un veicinot kvalitatīvu darbvietu radīšanu.
- (13) Tā kā darba devēji, darba ņēmēji, darba devēju un darba ņēmēju pārstāvji, valstu, Eiropas un starptautiskie sociālie partneri, tirdzniecības palātas un citas ieinteresētās personas vislabāk zina, kādas prasmes ir vajadzīgas to industriālajās ekosistēmās, vienam no risinājumiem ir jābūt to kolektīvās rīcības stiprināšanai prasmju pilnveides jomā. Tādējādi sociālajam dialogam ir svarīga nozīme, prognozējot prasmju vajadzības darba tirgū. Prasmju pilnveides pakts, ko Komisija sāka 2020. gadā kā pirmo Eiropas Prasmju programmas darbību, vienkopus pulcē darba devējus, sociālos partnerus, izglītības un mācību sniedzējus, valsts nodarbinātības dienestus un citas svarīgas – gan privātas, gan publiskas – ieinteresētās personas prasmju jomā. Līdz šim Prasmju pilnveides paktam ir pieteikušās vairāk nekā 700 organizācijas un tā kompetences ietvaros ir izveidotas 12 liela mēroga partnerības stratēģiskās nozarēs, apņemoties piedāvāt līdz sešiem miljoniem apmācības iespēju. Lai gūtu taustāmus rezultātus, Prasmju pilnveides pakta dalībnieki gūst labumu no viņiem paredzētiem pakalpojumiem. Svarīga ir arī reģionālā un vietējā dimensija, jo īpaši pierobežas reģionos, kur, lai atrastu darba ņēmējus ar atbilstošām prasmēm, ir vajadzīgi

⁽⁹⁾ OV C 465, 17.11.2021., 110. lpp.

mērķtiecīgi pasākumi efektīvu pārrobežu darba tirgu atbalstam. Tāpat arī nelabvēlīgā situācijā esoši un attāli apvidi, tostarp tālākie reģioni, saskaras ar īpašām problēmām, jo piekļuve darba tirgum un pārkvalifikācijas un prasmju pilnveides iespējas ir ierobežotas.

- (14) Padomes 2021. gada 26. februāra Rezolūcijā par stratēģisku satvaru Eiropas sadarbībai izglītības un mācību jomā ceļā uz Eiropas izglītības telpu un turpmāk (2021–2030) ⁽⁶⁾ viena no satvarā izklāstītajām stratēģiskajām prioritātēm ir “Mūžizglītību un mobilitāti padarīt par realitāti ikvienam”, kā arī ir noteiktas konkrētas darbības, kas vērstas uz prasmju apguvi un atjaunināšanu, proti pārkvalifikāciju un prasmju pilnveidi, visa darba mūža gaitā.
- (15) Padomes 2022. gada 16. jūnija ieteikumi par individuālajiem mācību kontiem ⁽⁷⁾ un Eiropas pieeju mikrodiplokiem mūžizglītībai un nodarbināmībai ⁽⁸⁾ palīdz cilvēkiem elastīgāk un mērķtiecīgāk uzsākt un turpināt mācību gaitas. Padomes 2021. gada 29. novembra Rezolūcija par jaunu Eiropas izglītības programmu pieaugušajiem 2021.–2030. gadam ⁽⁹⁾ veicina formālās, neformālās un ikdienējās izglītošanās iespējas, kas var nodrošināt visas vajadzīgās zināšanas, prasmes un kompetences iekļaujošas, ilgtspējīgas, sociāli taisnīgas un noturīgākas Savienības veidošanai. Tajā uzsvērts, ka pieaugušo izglītība ir svarīga mūžizglītības daļa. Mācīšanās, kvalitatīvas konsultācijas par karjeras izaugsmi un prasmju pašnovērtēšanas iespējas ir daži no pasākumiem, kas nepieciešami, lai atbalstītu cilvēkus viņu mācību gaitās.
- (16) Pastiprinātā aktīvā darba tirgus politika, kam pausts atbalsts Komisijas 2021. gada 4. marta ieteikumā par iedarbīgu un aktīvu atbalstu nodarbinātībai pēc Covid-19 krīzes (EASE) ⁽¹⁰⁾, ir vēsta uz to, lai atbalstītu pāreju uz jaunu darbu laikā, kad notiek atgūšanās no Covid-19 krīzes, un prasmju atbilstības uzlabošanu darba tirgū, saņemot atbalstu no nodarbinātības dienestiem, kuriem ir pietiekamas administratīvās spējas.
- (17) Padomes 2020. gada 24. novembra ieteikums par profesionālo izglītību un apmācību (PIA) ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai ⁽¹¹⁾ atbalsta PIA sistēmu modernizāciju, lai jauniešiem un pieaugušajiem nodrošinātu zināšanas, prasmes un kompetences, kas viņiem vajadzīgas, lai gūtu panākumus mainīgajā darba tirgū un sabiedrībā, un lai atgūtos un spētu īstenot taisnīgu pārkārtošanos uz zaļo un digitālo ekonomiku demogrāfisko pārmaiņu laikā un visos ekonomikas ciklos. Tas veicina PIA kā potenciālu inovācijas un izaugsmes virzītājspēku, kas ātri pielāgojas pārmaiņām darba tirgū, nodrošinot prasmes profesijām, kurās ir liels pieprasījums, un sekmējot iekļautību un vienlīdzīgas iespējas. Ir būtiski palielināt PIA pievilcību, izmantojot komunikācijas un informēšanas kampaņas, profesionālās izcilības centrus, īpašas PIA ekosistēmas un prasmju konkursus, piemēram, *Euroskills*.
- (18) Ar zaļo pārkārtošanos saistītās prasmes un darbaspēka pārkvalifikācija un prasmju pilnveidošana būs vajadzīga saistībā ar pāreju uz modernu, resursefektīvu, aprites, iekļaujošu, noturīgu un konkurētspējīgu ekonomiku, kā izklāstīts Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumā “Eiropas zaļais kurss”, kas nosaka virzību uz Savienības klimatneitralitāti līdz 2050. gadam. Komisija 2021. gada 14. jūlija paziņojumā “Gatavi mērķrādītājam 55 %”: ES 2030. gadam nospraustā klimata mērķrādītāja sasniegšana ceļā uz klimatneitralitāti atzīst, ka zaļo pārkārtošanos būs iespējams ar panākumiem īstenot tikai tad, ja Savienībai būs kvalificēts darbaspēks, kas tai nepieciešams, lai saglabātu konkurētspēju, un norāda uz Eiropas prasmju programmas pamatdarbībām, lai nodrošinātu cilvēkiem zaļās un digitālās pārkārtošanās īstenošanai vajadzīgās prasmes.
- (19) Savienības rūpniecībā notiekošā zaļās un digitālās pārkārtošanās un ar to saistītās darba tirgus vajadzības prasa ieguldījumus spēcīgu PIA sistēmu izstrādē visā Savienībā, veicinot problēmu risināšanas prasmes un kompetences darbam ar tādām jaunām tehnoloģijām kā viedā ražošana un mašīnas, modernā robotika, mākoņdatošana, mākslīgais intelekts, datu apstrāde un lietu internets.

⁽⁶⁾ OV C 66, 26.2.2021., 1. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 243, 27.6.2022., 26. lpp.

⁽⁸⁾ OV C 243, 27.6.2022., 10. lpp.

⁽⁹⁾ OV C 504, 14.12.2021., 9. lpp.

⁽¹⁰⁾ OV L 80, 8.3.2021., 1. lpp.

⁽¹¹⁾ OV C 417, 2.12.2020., 1. lpp.

- (20) Digitālo rīku un tehnoloģiju izmantošana izvērsas visās dzīves jomās un var radīt digitālo plaisu. Digitālās prasmes ir ļoti svarīgas ne vien dalībai darba tirgū, bet arī dzīves kvalitātes nodrošināšanai un aktīvām vecumdienām. Savienībā vairāk nekā 90 % profesiju ir nepieciešamas digitālās pamatzināšanas, tomēr aptuveni 42 % Savienības iedzīvotāju, tostarp 37 % darba ņēmēju, trūkst digitālo pamatprasmju. Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumā (ES) 2022/2481 par Digitālās desmitgades politikas programmu 2030. gadam⁽¹²⁾ ir noteikts mērķis līdz 2030. gadam nodrošināt, ka vismaz 80 % Savienības iedzīvotāju ir vismaz digitālās pamatprasmes, un 2030. gadam ir noteikts mērķrādītājs 20 miljoni nodarbinātu informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) speciālistu, kuru vidū būtu aptuveni vienāds skaits sieviešu un vīriešu. Komisijas 2018. gada 17. janvāra paziņojumā par Digitālās izglītības rīcības plānu ir uzsvērts arī tas, ka specializēto izglītības un apmācības programmu darbaspēja nav pietiekama, lai apmācītu papildu IKT ekspertus. Turklāt Komisijas 2020. gada 30. septembra paziņojumā par Digitālās izglītības rīcības plānu 2021.–2027. gadam Komisija uzsver, ka būtu jāizmanto tehnoloģiskie līdzekļi, lai atvieglotu mācību iespēju pieejamību un stiprinātu to elastību, tostarp pārkvalifikāciju un prasmju pilnveidi.
- (21) Komisijas 2021. gada 5. maija paziņojumā “2020. gada Jaunās industriālās stratēģijas atjaunināšana: veidojot spēcīgāku vienoto tirgu Eiropas atveseļošanai” ir pausts aicinājums izlēmīgi rīkoties, lai padarītu mūžizglītību par visiem pieejamu realitāti un nodrošinātu, ka izglītība un apmācība iet kopsolī un palīdz īstenot zaļo un digitālo pārkārtošanos. Tajā uzsvērts, ka kvalificētam darbaspēkam ir būtiska nozīme, lai nodrošinātu, ka minētā pārkārtošanās ir sekmīga, atbalstot Savienības rūpniecības konkurētspēju un kvalitatīvu darbvietu radīšanu. Tajā arī atzīts, cik svarīgas ir spēcīgas partnerības starp Savienību, dalībvalstīm, sociālajiem partneriem un citām attiecīgām ieinteresētajām personām, kā arī sadarbība industriālajās ekosistēmās un starp tām. Komisijas 2021. gada 9. decembra paziņojumā “Ekonomikas, kas darbojas cilvēku labā, veidošana. Rīcības plāns sociālajai ekonomikai” ir uzsvērts, ka sociālajai ekonomikai var būt izšķirīga nozīme, jo tā ir svarīgs sociāli taisnīgs un iekļaujošs zaļās un digitālās pārkārtošanās veicinātājs un viens no galvenajiem sociālās inovācijas virzītājspēkiem, tostarp pārkvalifikācijas un prasmju pilnveides jomā.
- (22) Kvalificētu trešo valstu valstspiederīgo piesaistīšana var palīdzēt Savienībā novērst prasmju un darbaspēka trūkumu. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2021/1883⁽¹³⁾ ir būtisks solis ceļā uz augsti kvalificētu talantu piesaistīšanu darba tirgum. Komisija savā 2020. gada 23. septembra paziņojumā par jauno Migrācijas un patvēruma pakta lielu uzvaru liek arī uz darbaspēka migrāciju un trešo valstu valstspiederīgo integrāciju. Šajā kontekstā Komisijas 2022. gada 27. aprīļa paziņojuma “Prasmju un talantu piesaistīšana ES” mērķis ir stiprināt tiesisko regulējumu un Savienības rīcību šajā jomā. Komisija iesaka pārstrādāt Padomes Direktīvu 2003/109/EK⁽¹⁴⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/98/ES⁽¹⁵⁾, lai vienkāršotu procedūras visu prasmju līmeņu trešo valstu darba ņēmēju uzņemšanai Savienībā un uzlabotu viņu tiesības un aizsardzību pret darbaspēka ekspluatāciju. Komisija turpinās veidot ES talantu fondu, lai atvieglotu darba tirgum vajadzīgo trešo valstu valstspiederīgo piemeklēšanu, un strādā pie tā, lai sāktu individuāli pielāgotas talantu partnerības ar konkrētām galvenajām partnervalstīm nolūkā veicināt starptautisko darbaspēka mobilitāti un talantu attīstību savstarpēji izdevīgā un apriņģīgā veidā. Turklāt Savienība joprojām ir lielākā ieguldītāja globālajā finansējumā izglītībai, jo īpaši uzmanību pievēršot skolotāju apmācībai, meiteņu izglītībai un PIA. Šis darbs, kas tiek veikts Komisija un Augstā pārstāvja 2021. gada 1. decembra Kopīgā paziņojuma par *Global Gateway* ietvaros, papildina šā lēmuma mērķus.
- (23) Uzticēšanās Savienībā vai trešās valstī iegūtām kvalifikācijām un to pārredzamība ir būtiska, lai atvieglotu kvalifikāciju atzīšanu. Savienības instrumenti, kā piemēram Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūra, *Europass*, *ESCO*, ES prasmju profila noteikšanas rīks, kas paredzēts trešo valstu valstspiederīgajiem, Eiropas digitālie mācīšanās
-
- ⁽¹²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/2481 (2022. gada 14. decembris), ar ko izveido politikas programmu “Digitālās desmitgades ceļš” 2030. gadam (OV L 323, 19.12.2022., 4. lpp.).
- ⁽¹³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2021/1883 (2021. gada 20. oktobris) par trešo valstu valstspiederīgo iecelšanas un uzturēšanās nosacījumiem augsti kvalificētas nodarbinātības nolūkā un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 2009/50/EK (OV L 382, 28.10.2021., 1. lpp.).
- ⁽¹⁴⁾ Padomes Direktīva 2003/109/EK (2003. gada 25. novembris) par to trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji (OV L 16, 23.1.2004., 44. lpp.).
- ⁽¹⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/98/ES (2011. gada 13. decembris) par vienotu pieteikšanās procedūru, lai trešo valstu valstspiederīgajiem izsniegtu vienotu uzturēšanās un darba atļauju dalībvalsts teritorijā, un par vienotu tiesību kopumu trešo valstu darba ņēmējiem, kuri kādā dalībvalstī uzturas likumīgi (OV L 343, 23.12.2011., 1. lpp.).

apliecinājumi, EURES portāls un attiecīgās Savienības kompetenču ietvarstruktūras ir sākumpunkts, kas palīdz palielināt prasmju un kvalifikāciju pārredzamību un salīdzināmību. Lai darba tirgi labi darbotos, ir jāsaprot un jānovērtē prasmes neatkarīgi no tā, vai tās iegūtas formālā, neformālā vai ikdienējā vidē. Tālāka prasmju apzināšanas un dokumentēšanas uzlabošana, kā arī norādījumi, kā padarīt prasmes pamanāmas, ir būtiski soļi virzībā uz visu prasmju, tostarp tādu caurviju prasmju kā valodu prasmes, kritiskā domāšana, uzņēmējspēja, radošums, starpkultūru kompetences, darbs komandā un medijpratība, labāku pārredzamību un pārnēsamību.

- (24) Daudzās dalībvalstīs publiskie un privātie ieguldījumi pārkvalifikācijā un prasmju pilnveidē ir nepietiekami. Daudzi darba devēji, it īpaši MVU, nenodrošina un nefinansē saviem darbiniekiem apmācību, un nestandarta darba attiecībās nodarbinātām personām ir mazāka piekļuve darba devēja apmaksātai apmācībai vai piekļuves nav vispār. Šāda nevienlīdzība var negatīvi ietekmēt cilvēku labklājību un veselību, mazināt ekonomikas konkurētspēju, tās dēļ var tikt palaistas garām iespējas un rasties šķēršļi inovācijai, kā arī veidoties risks atstāt cilvēkus novārtā pārejā uz zaļās un digitālās pārkārtošanās ilgtspējīgāku saimniecisko darbību. Uzņēmumu konkurētspējas labad ir svarīgi atvēlēt resursus, lai darbinieki prastu strādāt ar jaunākajām tehnoloģijām. Ir vajadzīgs veicinošs satvars, kas atraisītu un stimulētu darba devēju finansiālos ieguldījumus prasmēs un nodrošinātu prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas ekonomiskās vērtības pamanāmību. Piemēram, MVU paredzēto atvieglojumu paketes mērķis ir sekmēt finansējuma un prasmju pieejamību. Turklāt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2019/1152 par pārredzamiem un paredzamiem darba apstākļiem⁽¹⁶⁾ ir noteikts, ka gadījumos, kad darba devējam saskaņā ar Savienības vai valstu tiesību aktiem vai kopīgumiem ir jānodrošina apmācību darba ņēmējiem tā darba veikšanai, kurā tie ir nodarbināti, šāda apmācība darba ņēmējiem tiek sniegta bez maksas, tiek uzskatīta par darba laiku un, ja iespējams, tiek veikta darba laikā.
- (25) Agrāk Savienībā ievērojami palielinājās publiskie ieguldījumi sākotnējā izglītībā un mācībās. Taču ieguldījumi, kuru mērķis ir atbalstīt prasmju nepārtrauktu pilnveidi visā darba mūžā, līdz šim nav pieauguši tikpat daudz, un nav arī tikusi attīstīta holistiska pieeja šādas prasmju pilnveides atbalstam. Padomes 2020. gada 8. jūnija secinājumos dalībvalstis ir aicinātas izpētīt modeļus, ko varētu izmantot individuālā līmenī mūžizglītības un prasmju pilnveides publiskai un privātai finansēšanai, un Komisija ir aicināta atbalstīt minētos dalībvalstu centienus.
- (26) Pārkvalifikācijai un prasmju pilnveidei ir pieejams ievērojams Savienības finansiālais atbalsts, piemēram, no Eiropas Sociālā fonda Plus (ESF+), Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM), Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Taisnīgas pārkārtošanās fonda, programmas *InvestEU* (*InvestEU*), programmām “Digitālā Eiropa”, *Erasmus+*, “Apvārsnis Eiropa”, Vides un klimata pasākumu programmas (*LIFE*), Modernizācijas fonda un Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta – “Eiropa pasaulē”. ESF+ joprojām ir galvenais Savienības finansēšanas instruments ieguldījumiem darbaspēka prasmju vairošanā un uzlabošanā, it īpaši atbalstot iestādes un dienestus vajadzīgo prasmju un problēmu novērtēšanā un prognozēšanā un atbalstot publiskā un privātā sektora piedāvātās pārkvalifikācijas un prasmju pilnveides iespējas darba ņēmējiem. Pastiprinātās “Garantijas jauniešiem” mērķis ir nodrošināt, ka visi jaunieši četru mēnešu laikā pēc kļūšanas par bezdarbniekiem vai formālās izglītības pārtraukšanas vai pabeigšanas saņem kvalitatīvu darba, tālākizglītības, mācekļa prakses vai stažēšanās piedāvājumu. Reformām un investīcijām, kas iekļautas dalībvalstu atveseļošanas un noturības plānos saskaņā ar ANM, ir spēcīga prasmju dimensija, kas bieži ir saistīta ar aktīvu darba tirgus politiku, it īpaši atbalstu jauniešu nodarbinātībai. Komisijas un Padomes līdz šim apstiprinātajos valstu atveseļošanas un noturības plānos aptuveni 20 % no sociālajiem izdevumiem ir paredzēti nodarbinātībai un prasmēm.
- (27) Atveseļošanas palīdzību kohēzijai un Eiropas teritorijām (*REACT-EU*) bija pirmais *NextGenerationEU* atveseļošanas pasākumu kopuma instruments, ar ko veica maksājumus dalībvalstu atveseļošanas vajadzībām. Tas palīdzēja radīt darba vietas un ieguldīt prasmēs reģionos, kam tas bija nepieciešams visvairāk. Darba ņēmēji, kuri zaudē darbu liela mēroga pārstrukturēšanas pasākumu dēļ, var saņemt atbalstu arī no Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda darbu zaudējušiem darba ņēmējiem, lai atrastu jaunu darbu, piemēram, izmantojot tālākizglītību un tālākapmācību, kā arī pielāgotas karjeras konsultācijas un padomus.

⁽¹⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/1152 (2019. gada 20. jūnijs) par pārredzamiem un paredzamiem darba apstākļiem Eiropas Savienībā (OV L 186, 11.7.2019., 105. lpp.).

- (28) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/1056, ar ko izveido Taisnīgas pārkārtošanās fondu ⁽¹⁷⁾, ir atzīts, ka darba ņēmēju un darba meklētāju pārkvalifikācija un prasmju pilnveide ir nepieciešams līdzeklis taisnīgas un iekļaujošas zaļās pārkārtošanās nodrošināšanai un minētās pārkārtošanās negatīvo seku mazināšanai. Padomes 2022. gada 16. jūnija ieteikumā par to, kā nodrošināt taisnīgu pārkārtošanos uz klimatneitralitāti ⁽¹⁸⁾, ir izklāstīti konkrēti norādījumi, kuru mērķis ir palīdzēt dalībvalstīm izstrādāt un īstenot politikas paketes par attiecīgajiem nodarbinātības un sociālajiem aspektiem, tostarp pārkvalifikācijas un prasmju pilnveides politiku. Turklāt Padomes 2022. gada 16. jūnija ieteikums par mācīšanos zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības veicināšanai ⁽¹⁹⁾ veicina politiku un programmas, kuru mērķis ir nodrošināt, ka visu vecumu izglītojamie iegūst zināšanas un prasmes, kas viņiem ļauj gūt labumu no mainīgā darba tirgus, dzīvot ilgtspējīgi un rīkoties ilgtspējīgas nākotnes labā.
- (29) *InvestEU* savā sociālo investīciju un prasmju politikas logā atbalsta prasmju pieprasījumu un piedāvājumu, uzlabojot galasaņēmēju prasmju kopumus un prasmju izmantošanu un veicinot prasmju investīciju tirgus. *InvestEU* atbalsta arī vispārīgas investīcijas izglītībā, apmācībā un tām radniecīgos pakalpojumos. Turklāt *InvestEU* taisnīgas pārkārtošanās shēma atbalsta investīcijas – tostarp arī tās, kuru mērķis ir veicināt darba ņēmēju prasmju pārkvalifikāciju un pilnveidi, – reģionos, kuros ir apstiprināts taisnīgas pārkārtošanās plāns saskaņā ar Regulu (ES) 2021/1056, un projektus, kas dod labumu minētajiem reģioniem, ar noteikumu, ka tiem ir būtiska nozīme attiecīgo teritoriju zaļās un digitālās pārkārtošanās īstenošanā.
- (30) Īpaši pielāgotas speciālās zināšanas, ko sniedz ar Komisijas tehniskā atbalsta instrumentu, var palīdzēt dalībvalstīm veikt reformas, kas saistītas ar valsts vai reģionālām prasmju stratēģijām, ar Savienības pagaidu finansējumu panākot ilglaicīgus pieejamo pārkvalifikācijas un prasmju pilnveides iespēju uzlabojumus. Šo procesu var sekmēt arī Komisijas veicināta savstarpēja mācīšanās.
- (31) Komisijas 2021. gada 3. marta paziņojuma “Savienība, kurā valda līdztiesība: personu ar invaliditāti tiesību stratēģija 2021.–2030. gadam” mērķis ir nodrošināt, ka personas ar invaliditāti var iesaistīties sabiedrībā pilnvērtīgi – tikpat lielā mērā kā citi cilvēki Savienībā un trešās valstīs, un tādējādi atbalstīt ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām īstenošanu. Ieteiktajā stratēģijā Komisija apņemas nodrošināt, ka personas ar invaliditāti var piedalīties apmācībā un apgūt jaunas prasmes, kas ir būtisks priekšnoteikums nodarbinātībai un neatkarībai.
- (32) Savienības līmenī šā lēmuma īstenošanai nepieciešamais finanšu piešķirums tiktu noteikts finansējošo programmu budžetā saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam un 2021.–2027. gadam. Neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes budžeta lēmējinstītūcijas pilnvaras, mērķim jābūt nodrošināt šā lēmuma īstenošanai vismaz 9,3 miljonu EUR finansējumu pamatdarbības izdevumiem. Finansiālais atbalsts Eiropas Prasmju gadam būtu jāparedz no attiecīgajām Savienības programmām un instrumentiem atkarībā no finansējuma pieejamības un saskaņā ar piemērojamiem noteikumiem. Eiropas Prasmju gada finansējumam nevajadzētu kaitēt projektu finansēšanai Savienības pašreizējās programmās, un tā mērķim vajadzētu būt nodrošināt paliekošu Eiropas Prasmju gada mantojumu.
- (33) Ņemot vērā to, ka šā lēmuma mērķus nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet šā lēmuma darbības mēroga un iedarbības dēļ tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā lēmumā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (34) Lai nodrošinātu Eiropas Prasmju gada ātru īstenošanu, šim lēmumam būtu jāstājas spēkā steidzamības kārtā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*,

⁽¹⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1056 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko izveido Taisnīgas pārkārtošanās fondu (OV L 231, 30.6.2021., 1. lpp.).

⁽¹⁸⁾ OV C 243, 27.6.2022., 35. lpp.

⁽¹⁹⁾ OV C 243, 27.6.2022., 1. lpp.

IR PIEŅĒMUŠI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Priekšmets

Laikposms no 2023. gada 9. maija līdz 2024. gada 8. maijam tiek pasludināts par Eiropas Prasmju gadu.

2. pants

Mērķi

Saskaņā ar Eiropas sociālo tiesību pīlāra 1., 4. un 5. principu, kas palīdz sasniegt mērķus, kuri noteikti Eiropas Prasmju programmā, un Savienības pamatmērķus, kuri noteikti Eiropas sociālo tiesību pīlāra rīcības plānā, Eiropas Prasmju gada vispārējais mērķis ir vēl vairāk uzmanības centrā likt pārkvalifikāciju un prasmju pilnveidi, ievērojot valstu kompetences, tiesību aktus un praksi. Turpinot veicināt to, ka tiek likta centrā pārkvalifikācija un prasmju pilnveide, Eiropas Prasmju gada mērķis ir palielināt Savienības uzņēmumu, it īpaši mazo un vidējo uzņēmumu (MVU), konkurētspēju un sekmēt kvalitatīvu darbvietu izveidi nolūkā sociāli taisnīgā, iekļaujošā un godīgā veidā izmantot visu zaļās un digitālās pārkārtošanās potenciālu un tādējādi arī veicinot vienlīdzīgu piekļuvi prasmju attīstīšanai, mazinot nevienlīdzību un segregāciju izglītībā un apmācībā un veicinot nepārtrauktu mācīšanos un karjeras izaugsmi, un sniedzot cilvēkiem pilnvērtīgas iespējas iegūt kvalitatīvu darbu un pilnībā piedalīties ekonomiskajā un sabiedriskajā dzīvē. Konkrētāk, Eiropas Prasmju gada pasākumi veicina prasmju politiku un ieguldījumus, lai nodrošinātu, ka zaļās un digitālās pārkārtošanās un ekonomikas atveseļošanas procesā neviens netiek atstāts novārtā, un jo īpaši lai risinātu darbaspēka trūkumu, novēršot nepilnības un prasmju neatbilstību darbaspēkam ar uzlabotām iespējām, un sabiedrībā pavērtu pilnvērtīgas iespējas visiem cilvēkiem, kuri spēj izmantot zaļās un digitālās pārkārtošanās procesa sniegtās iespējas, šajā nolūkā:

- 1) visos līmeņos veicinot lielākus, lietderīgākus un iekļaujošākus ieguldījumus, tostarp publiskā un privātā sektora darba devēju, jo īpaši MVU ieguldījumus visu veidu pārkvalifikācijā un prasmju pilnveidē, izglītībā un mācībās, lai pilnībā izmantotu pašreizējā un nākotnes darbaspēka potenciālu Savienībā, tostarp palīdzētu cilvēkiem mainīt darbu, būt aktīviem vecumdienās un izmantot jaunās iespējas, ko paver pašreizējā ekonomikas pārveide;
- 2) palielinot prasmju atbilstību un apguves iespējas, cieši sadarbojoties ar nozaru un starpnozaru sociālajiem partneriem, publiskā un privātā sektora nodarbinātības dienestiem, uzņēmumiem, pilsoniskās sabiedrības struktūrām, bezpeļņas sociālo pakalpojumu sniedzējiem un izglītības un mācību sniedzējiem un veicinot sadarbību starp minētajiem dalībniekiem, izstrādājot vienotas pieejas ar visiem pārvaldes atzariem Savienības, valstu, reģionālajā un vietējā līmenī un sekmējot prasmju un kvalifikāciju atzīšanu;
- 3) saskaņojot cilvēku vēlmes, vajadzības un prasmju kopumu, tostarp mobilitātes ietvaros iegūtās prasmes, ar darba tirgus vajadzībām un iespējām, it īpaši tām, ko piedāvā zaļā un digitālā pārkārtošanās, jaunas nozares un galvenās nozares, kurām jāatlabst no Covid-19 pandēmijas, nodrošinot īpašu uzmanību tam, lai darba tirgū integrētu vairāk cilvēku, it īpaši sievietes un jauniešus, sevišķi tos, kuri nestrādā, nemācās un neapgūst arodu (NEET), mazprasmīgus cilvēkus, gados vecākus darba ņēmējus, cilvēkus ar invaliditāti, cilvēkus no nelabvēlīgiem apstākļiem un dažādām vidēm, nomaļu apvidu un tālāko reģionu iedzīvotājus, kā arī pārvietotās personas no Ukrainas;
- 4) piesaistot tādus cilvēkus no trešām valstīm, kuriem ir prasmes, kas ir vajadzīgas dalībvalstīs, to panākot ar mācību iespēju sekmēšanu, tostarp vajadzības gadījumā valodu apguvi un apmācību, prasmju attīstīšanu un mobilitāti, un ar kvalifikāciju atzīšanas sekmēšanu.

3. pants

Pasākumu veidi

1. Pasākumu veidi, kas jāīsteno 2. pantā izklāstīto mērķu sasniegšanai, ietver darbības Savienības līmenī un, balstoties uz pastāvošajām iespējām, valstu, reģionu vai vietējā līmenī un attiecīgā gadījumā sadarbībā ar trešām valstīm, piemēram:
 - a) tiešsaistes un klātienē konferences, forumu diskusijas un citi pasākumi, kas veicina diskusiju par prasmju politikas nozīmi un ieguldījumu konkurētspējīgas un ilgtspējīgas ekonomiskās izaugsmes panākšanā, ņemot vērā demogrāfiskās pārmaiņas un zaļo un digitālo pārkārtošanos un tādējādi atbalstot arī aktīvu un darbīgu pilsoniskumu, un attiecīgu ieinteresēto personu mobilizēšanā ar mērķi nodrošināt, ka praksē tiešām var piekļūt izglītībai, apmācībai un mācīšanās iespējām;
 - b) darba grupas, tehniskas sanāksmes un citi pasākumi, kas veicina diskusiju un savstarpēju mācīšanos par darbībām un pieejām, ko var veikt publiskā, privātā un trešā sektora ieinteresētās personas, tostarp labas prakses piemēru, vadlīniju un citu no minētajiem pasākumiem izrietošu pavaddokumentu sagatavošana, publicēšana un izplatīšana;
 - c) iniciatīvas, kuras vērstas citu starpā uz privātpersonām, darba devējiem, jo īpaši MVU, tirdzniecības un rūpniecības kamerām, sociālajiem partneriem, publiskā sektora iestādēm un izglītības un mācību sniedzējiem un kuru mērķis ir veicināt pārkvalifikācijas un prasmju pilnveides iespēju nodrošināšanu, finansēšanu un izmantošanu un maksimāli palielināt kvalificēta darbaspēka ieguvumus un potenciālu;
 - d) informācijas, vispusīgas komunikācijas un izpratnes veicināšanas kampaņas, kas attiecas uz Savienības iniciatīvām pārkvalifikācijai un prasmju pilnveidei un attiecībā uz nepārtrauktu mācīšanos, un kas veicina šādu iniciatīvu īstenošanu un nodrošināšanu uz vietas, kā arī to izmantošanu potenciālo saņēmēju vidū;
 - e) pastiprināts dialogs ar sociālajiem partneriem un jau pastāvošajām ieinteresēto personu grupām un tīkliem, tostarp izmantojot jau izveidotas tiešsaistes platformas, valstiskā, reģionālā un vietējā līmenī un ieinteresēto personu līdzdalības iespēju nodrošināšana saistībā ar Eiropas Prasmju gadu;
 - f) valsts līmeņa, nozaru līmeņa un konkrētu uzņēmumu vajadzībām atbilstošu prasmju stratēģiju un mācību izstrādes veicināšana, tostarp īstenojot sociālo dialogu un iesaistot sociālos partnerus;
 - g) prasmju nepieciešamības izpēti rīku ieviešana un vajadzības gadījumā tālāka attīstīšana, vienlaikus popularizējot un izvērtējot to izmantošanu pašreizējo un turpmāko vajadzību pēc prasmēm apzināšanā, jo īpaši tādu prasmju apzināšanā, kas saistītas ar zaļo un digitālo pārkārtošanos, galvenajām nozarēm, kurām jāatgūstas no Covid-19 pandēmijas, enerģētikas krīzes un ietekmes, ko radījis Krievijas agresijas karš pret Ukrainu;
 - h) tādu rīku un instrumentu veicināšana un turpmāka ieviešana, kuri palielina kvalifikācijas, arī ārpus Savienības piešķirtas, pārredzamību, un ar kuriem var atzīt neformālu un ikdienējo izglītību;
 - i) tādu programmu, finansēšanas iespēju, projektu, darbību un tīklu veicināšana, kas attiecas uz publiskām, privātām un nevalstiskām ieinteresētajām personām, kuras ir iesaistītas pārkvalifikācijas un prasmju pilnveides iespēju, mācību un PIA izstrādē, izplatīšanā un īstenošanā.
2. Komisija var noteikt citas darbības, kas varētu veicināt 2. pantā noteikto mērķu sasniegšanu, un ļaut izmantot atsauci uz Eiropas Prasmju gadu minēto darbību popularizēšanā, ciktāl tās veicina minēto mērķu sasniegšanu. Arī citas Savienības iestādes un dalībvalstis var noteikt šādas citas darbības un ieteikt tās Komisijai.

4. pants

Koordinēšana valsts līmenī

Par dalības Eiropas Prasmju gadā organizēšanu valsts un reģionu līmenī atbild dalībvalstis. Šajā nolūkā katra dalībvalsts atbilstoši valsts apstākļiem un praksei ieceļ valsts koordinatoru vai koordinējošo struktūru, kam ir kompetence darbaspēka politikas un prasmju jomā. Valsts koordinators vai koordinējošā struktūra ir kontaktpunkts sadarbībai Savienības līmenī un tas visaptverošā veidā koordinē Eiropas Prasmju gada darbības attiecīgajās dalībvalstīs, ļaujot tajās iesaistīties attiecīgajām ieinteresētajām personām.

5. pants

Koordinēšana Savienības līmenī

1. Koordinējot Eiropas Prasmju gadu Savienības līmenī, izmanto transversālu pieeju, lai izveidotu sinerģiju starp dažādajām Savienības programmām un iniciatīvām prasmju jomā.
2. Komisija Eiropas Prasmju gada īstenošanā balstās uz attiecīgo Savienības aģentūru speciālajām zināšanām un palīdzību, jo īpaši uz Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonda, Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centra, Eiropas Darba iestādes, Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūras, Eiropas Izglītības fonda un Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūras veikto darbu.
3. Komisija rīko valstu koordinatoru vai koordinējošo struktūru pārstāvju sanāksmes, lai koordinētu 3. pantā minētās darbības. Minētās sanāksmes dod iespēju apmainīties ar informāciju par Eiropas Prasmju gada īstenošanu Savienības un valstu līmenī. Eiropas Parlamenta un attiecīgo Savienības aģentūru pārstāvji minētajās sanāksmēs var piedalīties kā novērotāji.
4. Komisija cieši sadarbojas ar sociālajiem partneriem, pilsonisko sabiedrību, izglītības un mācību sniedzējiem, darba tirgus struktūrām, izglītojamajiem un prasmju, izglītības, apmācības un nepārtrauktas mācīšanās jomā darbojošos organizāciju un struktūru pārstāvjiem, lai palīdzētu Eiropas Prasmju gadu īstenot Savienības līmenī.

6. pants

Sadarbība starptautiskā līmenī

Eiropas Prasmju gada vajadzībām Komisija, ja nepieciešams, sadarbojas ar trešām valstīm un kompetentām starptautiskām organizācijām, jo īpaši ar Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizāciju, Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizāciju un Starptautisko Darba organizāciju, kā arī citām starptautiskām ieinteresētām personām, vienlaikus nodrošinot Savienības dalības pamanāmību.

7. pants

Pārraudzība un izvērtēšana

Līdz 2025. gada 31. maijam Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai ziņojumu par šajā lēmumā paredzēto un dalībvalstīs un visā Savienībā kopumā īstenoto iniciatīvu īstenošanu, rezultātiem un vispārējo novērtējumu. Minētajā ziņojumā iekļauj idejas turpmākām kopīgām ierosmēm prasmju jomā, lai radītu paliekošu Eiropas Prasmju gada mantojumu.

8. pants

Stāšanās spēkā

Šis lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Strasbūrā, 2023. gada 10. maijā

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja
R. METSOLA

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
J. ROSWALL
